

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1 ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף לט.

מום שבחניכים (-חוטין) מה דינו?

הפנימיות - ממקום השינים הטוחנות (והם עצמם כלפנים)	החיצוניות - שנראים בחוץ בתחילת הפה	
נעקרו: הוי מום נפגמו או נגממו: לא הוי מום	אפי' נעקרו או נפגמו הוי מום	לתנא קמא
אפי' נעקרו לא הוי מום ¹	אפי' נעקרו או נפגמו הוי מום	לר' יהושע בן קפוסאי

מה הן האוקימתות להעמיד את שתי הברייתות דלהלן?

תניא: ואת שתי הכליות - ולא בעל כוליא אחת ולא בעל ג' כוליות	תניא אידיך: [על הכבד על הכליות] יסירנה ² - לרבות בעל כוליא אחת	
חסרון מבפנים הוי חסרון	חסרון מבפנים לא הוי חסרון	א. ³
כשיודעים שנולדה בשתיים - וחסרה אחת ⁵	שרואים שנבראת כן - באחת מעיקרא	ב. ⁴
אין בריה באחת - ועל כרחך חסרה אחת	יש בריאה באחת - ולא חסרה	ג.
חסרה קודם קבלת הדם (אפי' אחר שחיטה)	שחסרה אחר קבלת הדם ⁶	ד.

בכורות דף לט:

מעוך וכתות ונתוק וכרות, בגיד הוי מום לכו"ע, האם הוי מום גם כשנעשה בביצים?

מעוך (שנתמעך ביד ולא לגמרי) כתות (שנתמעך בכלי לגמרי)	נתוק (שניתק החוטים ביד) כרות (שניתק ע"י כלי)	
הוי מום	הוי מום	לר' יהודה
לא הוי מום	לא הוי מום	לר' אליעזר בן יעקב
הוי מום	אינו מום	לר' יוסי

¹ אבל משמע שבכל אופן נפסל למזבח, ואתא ר' חנינא בן אנטיגנוס לומר שמן המתאימות לא משגיחים כל עיקר, ואפי' למזבח לא נפסל.

² "יסירנה" - משמע בלשון יחיד, לרבות שאפי' בכוליא אחת כשרה.

³ לפי האוקימתא הראשונה לכו"ע "אין בריה בכוליא אחת", ואם יש רק אחת הוא משום חסרון אבר.

⁴ ר' חייא בר יוסף מעמיד דלכו"ע יתכן שנולדה בכוליא אחת, וכן כו"ע ס"ל שחסרון מבפנים שמי חסרון.

⁵ ודוחה הגמ' לאוקימתא זו, דהרי ברייתא זו ודאי לא מדברת בהיו וחסרו, דהרי כמו ששלש כליות פירושו שמעיקרא נולדה בשלש, כך באחת - פירושו שכך נולדה מתחילה.

⁶ ואפי' שחסרה קודם זריקה אין זה פוסל, דהא דדרשינן "תמים יהא" שיהיו כל הויותיו תם ובן שנה, תרגמו לזה דוקא אבן שנה בלבד, שזה צריך שיהיה בן שנה גם בשעת הזריקה, אבל תמים לא צריך. דהא כל הזבחים שבתורה אפי' אם רק נשאר כזית בשר או כזית חלב (שיעור אכילת מזבח) - זורק עליהם את הדם.

הוכן עיני כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף לט:

דברים דלהלן אם נפגמו או נטלו האם הוי מום?

הזוכר - הגיד עצמו	הזוכר - כיס הביצים, העריה - בנקבות (שלמים)	
לא הוי מום	הוי מום	נפגם
---	לא הוי מום	ניטל

כמה חוטים נותנים בציצית לבית שמאי ולבית הלל? [תוד"ה כמה (הא')].

איך מיירי	כמה חוטים	
אחר שכפלים - ובסך הכל שמונה	ארבעה חוטים לבן וארבע תכלת	לבית שמאי
לפני שכפלים - ובסך הכל ששה	שלושה חוטים (ב' תכלת וא' לבן)	לבית הלל

כמה אצבעות צריך להיות גודל הגדיל, וכמה הענף? [תוד"ה כמה (הב')].

אליבא דבית הלל	אליבא דבית שמאי	לרש"י בלישנא קמא	
מגביה הקשר ג' אצבעות מהקרן	מגביה הקשר ד' אצבעות מהקרן		
גדיל ג' ענף ו'	גדיל ד' ענף ח'	לתוס' כאן	לרש"י בלשינא בתרא
גדיל 1.5 ענף ג'	גדיל ב' ענף ד'	לרש"י במנחות	